

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНСТИТУТ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ СПЕЦІАЛІСТІВ ФАРМАЦІЇ
КАФЕДРА УПРАВЛІННЯ ТА ЕКОНОМІКИ ФАРМАЦІЇ

Серія «Наука»

**ПІДГОТОВКА СПЕЦІАЛІСТІВ ФАРМАЦІЇ В РАМКАХ
КОНЦЕПЦІЇ «НАВЧАННЯ ПРОТЯГОМ ЖИТТЯ
(LIFE LONG LEARNING)»: НАУКА, ОСВІТА, ПРАКТИКА**

**TRAINING SPECIALISTS OF PHARMACY IN CONCEPT
«LIFE LONG LEARNING»: SCIENCE, EDUCATION, PRACTICE**

МАТЕРІАЛИ

**I НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

(16-17 травня 2017 року, м. Харків)

*Реєстраційне посвідчення УкрІНТЕІ
№ 624 від 30.09.2016 р.*

Харків
НФаУ
2017

**ЗАСТОСУВАННЯ НАОЧНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ ДЛЯ
ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ПЕРША ДОЛІКАРСЬКА
ДОПОМОГА» СТУДЕНТАМ НАЦІОНАЛЬНОГО
ФАРМАЦЕВТИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ**

Кіреєв І.В., Жаботинська Н.В.

Кафедра фармакотерапії

Національного фармацевтичного університету

м. Харків, Україна

farmacoter@nuph.edu.ua

Вступ. Наочні методи навчання використовуються з метою реалізації дидактичного принципу наочності у навчанні. Серед наочних методів навчання одним з найпоширеніших є метод показу, який розділяється на ілюстрацію та демонстрування. Для ілюстрування застосовують різноманітні картини, плакати, схеми, таблиці, умовні моделі, муляжі, малюнки тощо. Демонстрування має на увазі рухливий засіб показу. Це можуть бути: навчальний кінофільм чи його фрагменти; навчальна телепередача; комп'ютерний показ тощо. Вибір того чи іншого виду наочного матеріалу залежить від мети практичного заняття, рівня розвитку та базових знань студентів, від змісту матеріалу і можливостей використання тієї чи іншої наочності.

В умовах реалізації кредитно-модульної системи навчання до навчального плану увійшла дисципліна «Перша долікарська допомога» (ПДД), яка викладається на кафедрі фармакотерапії Національного фармацевтичного університету (НФаУ) студентам 2 курсу спеціальності «Фармація» освітніх програм «Фармація», «Технологія парфумерно-косметичних засобів», «Технологія фармацевтичних препаратів». Особливістю першої долікарської допомоги є її практична спрямованість. Студенти після вивчення цієї дисципліни повинні вміти надати першу допомогу при термінальних станах, шоці, ранах та кровотечах, опіках та відмороженнях, електротравмі, пошкодженнях кісток та суглобів, черепно-мозковій травмі, трамах грудної клітини, невідкладних станах при хірургічних і терапевтичних захворюваннях, отруєннях, раптових пологах. Вироблення таких навичок потребують обов'язкового застосування наочних методів

навчання з подальшим практичним відпрацюванням. Використання методу показу полегшує сприймання навчального матеріалу, зосереджує увагу студентів та постійно підтримує її на предметі показу.

Мета. Доповісти досвіт застосування наочних методів навчання під час викладання дисципліни «Перша долікарська допомога» на кафедрі фармакоterapiї НФаУ.

Методи дослідження. Аналіз ефективності застосування наочних методів навчання для викладання дисципліни «Перша долікарська допомога» студентам 2 курсу денної та заочної форм навчання спеціальностей «Фармація», «Клінічна фармація», «Технологія парфумерно-косметичних засобів», «Технологія фармацевтичних препаратів».

Результати дослідження. Згідно методики викладання кожне практичне заняття з ПДД складається з декількох етапів. Підготовчий етап – визначення теми заняття. Перший етап практичного заняття – актуалізація базових знань студентів, який реалізується шляхом фронтального опитування студентів та/або повторного роз'яснення викладачем з використанням наочного матеріалу (ілюстрація плакатів або малюнків з відповідних інтернет-джерел з анатомії та фізіології людини). Другий етап заняття – формування нових понять та алгоритмів дій. Реалізація цього етапу проводиться шляхом надання викладачем інформаційного матеріалу за темою заняття. Третій етап заняття – вироблення практичних умінь і навичок та закріплення вивченого матеріалу. Для оптимізації застосування наочних матеріалів для кожного практичного заняття з дисципліни в методичних розробках для викладачів надано перелік практичних навичок, які необхідно відпрацювати на занятті. Викладач особисто демонструє виконання практичних навичок, передбачених темою заняття, з використанням муляжів («сідниці», «верхні кінцівки», «голова» тощо) та інших наочних матеріалів (бинти, джгути, автомобільна аптечка, мішок АМБУ тощо). Усі необхідні наочні матеріали зібрані в спеціальні коробки, які промаркіровані за темою заняття та мають опис предметів, які в них знаходяться. При неможливості демонстрації практичних навичок викладачем, застосовуються відеоматеріали, отримані з офіційного сайту МОЗ України. Для демонстрації відеофільмів усі навчальні класи на кафедрі фармакоterapiї оснащені мультимедійними проекторами, а викладач на практичному занятті використовує комп'ютер (ноутбук), що забезпечує

оптимальні умови спостереження наочних матеріалів для всіх студентів. Необхідно звернути увагу, що під час демонстрації і практичних навичок, і відеофільмів викладач супроводжує показ поясненням, розповіддю, зосереджує увагу студентів на головному, допомагає виділити важливі аспекти теми, що вивчається. Після демонстрації практичних навичок викладачем студентам надається можливість самостійно відпрацювати побачені практичні навички таким чином, щоб вони вміли за необхідності відтворити їх в практичній діяльності. Також на цьому етапі проводилось вирішування ситуаційних завдань. 4 етап заняття – контроль рівня засвоєння знань студентами за допомогою тестових завдань.

Висновки. На кафедрі фармакоterapiї наочні методи навчання застосовуються під час викладання дисципліни «Перша долікарська допомога» на другому та третьому з чотирьох етапів практичного заняття. Використання методу показу, переважно у вигляді демонстрації, в навчальному процесі під час вивчення дисципліни «Перша долікарська допомога» підвищує мотивованість студентів, активізує їх розумову діяльність, сприяє формуванню конкретних навичок, допомагає зрозуміти зв'язок між практичними заняттями з дисципліни та подальшою професійною діяльністю.

Перелік літератури

1. Малафійк І. В. Дидактика: навч. Посібник / І. В. Малафійк – К.: Кондор, 2005. – С.135–254.
2. Харламов, И.Ф. Педагогика: уч. пособие / И.Ф. Харламов – М. : Гардарики, 1999. – С.112–118
3. Ягупов, В. В. Педагогика: навч. посібник / В. В. Ягупов – К. : Либідь, 2002. – 560 с.

<i>Бур'ян К. О., Пімінов О. Ф., Якущенко В. А., Плис С. В.</i>	
ВПРОВАДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ПІСЛЯДИПЛОМНІЙ ОСВІТІ ФАХІВЦІВ ФАРМАЦІЇ	92
<i>Громовик Б. П.</i>	
УНІВЕРСИТЕТСЬКА ФАРМАЦЕВТИЧНА ОСВІТА УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ	94
<i>Жовтоніжко І. М.</i>	
РОЛЬ ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНИХ ДИСЦИПЛІН У ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАРМАЦЕВТІВ	97
<i>Заліська О. М., Гриньків Я. О., Січкоріз О. Є.</i>	
ОРГАНІЗАЦІЯ НОВИХ ФОРМ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ПРОВІЗОРІВ-ІНТЕРНІВ	101
<i>Заліська О. М., Піняжко О. Б., Максимович Н. М., Рев'яцький І. Ю., Слабий М. В.</i>	
ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ОСВІТНЬОЇ ПІДГОТОВКИ ПРОВІЗОРІВ З ФАРМАКОЕКОНОМІКИ ТА ОЦІНКИ ТЕХНОЛОГІЙ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я З ВИКОРИСТАННЯМ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	105
<i>Зборовська Т. В., Ткаченко Е. В., Губін Ю. І.</i>	
ДИСЦИПЛІНА «ДЕРЖАВНА СИСТЕМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ» В ОСНОВІ ПІДГОТОВКИ ФАРМАЦЕВТИЧНИХ РОБІТНИКІВ	109
<i>Кайдалова Л. Г.</i>	
ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ПІДГОТОВКА ВИКЛАДАЧІВ У СИСТЕМІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ	112
<i>Кіреєв І. В., Жаботинська Н. В.</i>	
ЗАСТОСУВАННЯ НАОЧНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ ДЛЯ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ПЕРША ДОЛІКАРСЬКА ДОПОМОГА» СТУДЕНТАМ НАЦІОНАЛЬНОГО ФАРМАЦЕВТИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ	114
<i>Кудрявцева Т.О., Гіря М.П., Ланіна А.М.</i>	
АНДРАГОГІЧНИЙ ПІДХІД ДО ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ЯК СКЛADOVA ЯКОСТІ ОСВІТИ	117